

Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych

WYPADEK 2021/4919

UCHWAŁA

z dnia 21 lutego 2022 r.

Rodzaj, typ statku powietrznego:	Samolot UL, Rans S – 12XL „Airaile”
Znaki rozpoznawcze SP:	Nie posiadał znaków rozpoznawczych
Data zdarzenia:	12 grudnia 2021 r.
Miejsce zdarzenia:	Szadek k. Zduńskiej Woli (19° 00' 07,17" E; 51° 42' 05,81" N)

Po analizie materiałów dostępnych Państwowej Komisji Badania Wypadków Lotniczych dotyczących powyższego zdarzenia lotniczego ustalono, że:

1. Zdarzenie miało następujący przebieg:

W dniu 12 grudnia 2021 r. około godz.14:30 LMT w pobliżu miejscowości Szadek k. Zduńskiej Woli nastąpiło zderzenie samolotu ultralekkiego Rans S-12XL „Airaile” z ziemią. W wyniku wypadku jedna osoba zginęła a druga została ciężko ranna. Na pokładzie samolotu byli znajomi właściciela. Samolot został poważnie uszkodzony. Służby ratownicze zostały powiadomione o wypadku przez mężczyznę, który przechodził obok miejsca zdarzenia.

Ustalono, że samolot wystartował z prywatnego lądowiska z kursem geograficznym około 24°. Prawdopodobnie wkrótce po starcie pilotujący samolot rozpoczął zakręt na małej wysokości w prawo z zamiarem dowrotu do lądowiska. W końcowej fazie zakrętu w odległości około 600 m od lądowiska zderzył się płasko z ziemią. Na podstawie zeznania złożonego przez mężczyznę, który przeżył wypadek, niemożliwe jest obiektywne ustalenie tożsamości pilotującego samolot.

Start samolotu odbył się w bardzo trudnych warunkach meteorologicznych.

Z informacji uzyskanych z PSP w Zduńskiej Woli, Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej oraz depechy METAR dla EPLL wynika, że w czasie zaistnienia zdarzenia występowało zachmurzenie całkowite, podstawa chmur wynosiła 50 – 100 m, a widzialność z powodu gęstej mgły spadała nawet do 100 m. Istniejące warunki meteorologiczne sprzyjały oblodzeniu gaźników na każdym zakresie pracy silnika. Silnik nie był wyposażony w instalację podgrzewu gaźników.

Samolot został zakupiony w Polsce 17 marca 2021 r. bez znaków rozpoznawczych¹. Po zakupie, wykonane zostały przeglądy płatowca i silnika oraz naprawy uszkodzonych elementów konstrukcyjnych. Według oświadczenia właściciela

¹ Obecny właściciel oświadczył, że nie posiada informacji na temat historii użytkowania samolotu.

największym problemem technicznym występującym podczas prób zespołu napędowego było znalezienie optymalnego kąta ustawienia łopat śmigła. Po każdej regulacji wykonywano próbny rozbieg samolotu (ponad 100 razy), ale samolot się nie wznosił. Czynności te wykonywali w większości mężczyźni, którzy brali udział w zdarzeniu. Według relacji świadka prace regulacyjne łopat śmigła prowadzone były również przed wylotem w dniu 12 grudnia 2021 r., ale o wynikach prac i zamiarze wykonania lotu nie poinformowano właściciela.

Z oświadczenia właściciela SP oraz dokumentów uzyskanych z ULC wynika, że:

- samolot nie był wpisany do Rejestru Cywilnych Statków Powietrznych lub Ewidencji Urządzeń Latających, nie był także zgłoszony na pobyt stały na terytorium RP na zagranicznych znakach rozpoznawczych;
- mężczyzna, który zginął w wypadku nie posiadał licencji pilota samolotowego ani świadectwa kwalifikacji pilota samolotu ultralekkiego. Mężczyzna posiadał wyłącznie ważne świadectwo kwalifikacji pilota paralotni;
- drugi mężczyzna posiadał licencję pilota samolotowego turystycznego PPL(A) wydaną przez władze lotnictwa cywilnego w USA, nie wystąpił jednak z wnioskiem do ULC o jej konwersję w Polsce.

2. Postanowienie PKBWL:

Działając na podstawie Art. 135 pkt. 6 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze (z późn. zm.) PKBWL postanowiła odstąpić od badania wyżej wymienionego zdarzenia z następującego powodu:

- 1) statek powietrzny w chwili zdarzenia był używany przez osoby nie posiadające uprawnień do pilotowania tego typu statku powietrznego;
- 2) statek powietrzny był użytkowany niezgodnie z obowiązującymi przepisami (nie był zarejestrowany).

3. Podjęte działanie

PKBWL powiadomiła o podejrzeniu naruszenia przepisów karnych: Prezesa ULC oraz Prokuraturę Rejonową w Zduńskiej Woli.

Nadzorujący badanie

Przewodniczący Komisji